

Univerza za tretje življenjsko obdobje **43** let

September 2026

Pozornost je najredkejša in najčistejša oblika darovanja.

Simone Weil (1909–1943)

Zakaj rečemo znanju »da«?

Ker **cenimo** učenje z radostjo,
ker **nas** znanje naredi drugačne;
bolj samozavestne, bolj prepričljive, bolj zanimive sogovornike,
pa tudi, ker **si želimo** tega, **kar** znanje prinaša.

Če tudi vi tako mislite, pridite med nas!

September je čas za vpis na Slovensko univerzo za tretje življenjsko obdobje v Ljubljani

Kdaj? Vsak dan od ponedeljka do petka od 9.00 do 12.00

Kje? Vpis namerno ni digitalen, kajti želimo se spoznati, se pogovoriti, vam svetovati. Vpis poteka na Poljanski cesti 6.

Kako do nas? Najlaže z mestnim avtobusom, izstop Krekov trg ali Ambrožev trg.

Telefon: 01 433 20 90

Elektronska pošta: univerza3@siol.net

Spletna stran: www.utzo.si

Beseda predsednice profesorice Ane Krajnc ob začetku 43. študijskega leta

Ljubljana, september 2026

Čas je, da vodjem univerz po Sloveniji, mentorjem in animatorjem študijskih skupin, vsem našim starejšim študentom zaželim uspešen začetek študijskega leta, novega znanja in predvsem možnosti, da ga koristno uporabite zase, za svoje bližnje in za skupnost. Tako bo življenje lepše in vrednejše, saj človek mora nekaj premoščati, nekaj spoznati, nekaj doseči, nekaj darovati, nekaj in nekoga spoštovati. V vseh preteklih desetletjih smo tem spoznanjem in načelom sledili, četudi je bilo sprememb in preizkušenj veliko. Tudi letos bo tako.

GEM, Kairo

Ko starejši študenti postanejo predavatelji

Ljubljana, maj 2026

Zgodi se dokaj pogosto. Postanejo občasni predavatelji in predavateljice ali kronisti, ki popisujejo dogajanja in spoznanja svoje študijske skupine. Začelo se je zgodaj, pred več desetletji, ko so skupaj z mentorjem ali kolegom fotoreporterjem v pokoju (Edi Šelhaus) zapisali vsebino in program svojega študijskega izleta. Pisali so članke v časopisih in revijah, pripravili radijske in televizijske oddaje, povzeli svoja potovanja ali pripravili predavanja o temah, stičnih s študijskim programom skupine. To se je zgodilo nedavno tudi v študijski skupini za arhitekturo in urbanizem. Dubravko Lavrenčič je študent, a je tudi arhitekt, ki ga zanima, kako razmišljajo o arhitekturi mlajši kolegi, mlajši arhitekti, naši mentorji. Dubravko Lavrenčič je pripravil predavanje o nedavno odprtem GEM (The Grand Egyptian Museum), arhitekturnem biseru v Kairu in tako smo izvedeli, da je tudi njegov biro že leta 1972 sodeloval na natečaju za Narodni muzej egiptovske civilizacije v Kairu.

Ogledali smo si njegove fotografije, ki prikazujejo prostranost vseh stavb muzejske četrti in notranjost, ki jo polnijo obiskovalci. Dodal je lastne skice. Zvedeti je bilo moč, da je Ramzes II. imel več kot štirideset sinov in da so prvorojencu na pot v onostranstvo v piramido vgradili številne igrače, za vsak dan eno, kajti faraon je postal že kot otrok.

V Ljubljani so se podali v svetove učenja, delovanja in sodelovanja. Letni strokovni posvet mreže SUTŽO

Ljubljana, 23. april 2026

Svetovi našega učenja, delovanja in ustvarjanja, takšen je bil naslov letnega posveta SUTŽO, ki smo ga namenili različnim področjem, na katera vstopamo pri svojem delovanju, učenju in ustvarjanju: etiki v izobraževanju, odnosom v skupini, izobraževalni vlogi medijev, spominu in delovanju možganov. Posvet sta uvedli predsednica mreže SUTŽO prof. dr. Ana Krajnc in Maja Celarc Accetto (Sektor za izobraževanje odraslih, Ministrstva za izobraževanje). Sodelovali so predavatelji doc. ddr. Verena Vidrih Perko, doc. dr. Tadej Praprotnik, dr. Katja Stamboldžioski in doc. dr. Blaž Koritnik. Učenje je etično, pravi Verena Vidrih Perko, ko spodbuja osebno rast, omogoča spoznavanje znanstvenih raziskav in krepi človekovo inteligenco, razvija kritično misel ter spodbuja in razvija ustvarjalnost v umetnosti. Želja po znanju je naravni odziv na človekove psihofizične in duhovne potrebe. Učenje predstavlja jedro procesov človekovega bivanja, ki osmišljajo sobivanje in družbo usmerjajo v humanizem.

Njegov Kanarček je rumen kot jajčni rumenjaki

Ljubljana, 7. maj 2026

Po drugi svetovni vojni je bil najvidnejši arhitekturni ustvarjalec Edvard Ravnikar. Pri svojih stvaritvah je upošteval, da sta pomembni obe, struktura in vsebina. Modernizem, s katerim se je Ravnikar srečal v času študija na Dunaju, poveže

klasično arhitekturo z ljudsko tradicijo, k čemur Ravnikar doda še značilnosti Plečnikovih stavb. Drzno preizkuša tudi nove gradbene materiale, denimo rumene plastične plošče, ki jih privije na pročelje stavbe Kanarček v Ljubljani. Z načrtom za Moderno galerijo se mladi Ravnikar večkrat oglasi pri pobudnikih zanjo, četudi razpisa ni bilo. Zavračajo ga, vse do takrat, ko je njegov načrt nazadnje sprejet in takrat Ravnikar na velika vrata vstopi v svet slovenske arhitekture. Opus Edvarda Ravnikarja je v majski Enajsti šoli v knjigarni predstavil arhitekt in publicist Andrej Hrausky. (Vir: Meta Kutin)

Od Alhambre do Ljubljane

Ljubljana, 9. maj 2026

Čudežna Alhambra

Univerza za tretje življenjsko obdobje v Granadi ([ALUMA Senior Students Association Granada](#)) je bila na obisku v Ljubljani. V času Karla petega in njegovega bivanja na dunajskem dvoru, smo tudi Slovenci imeli španskega vladarja. Povezave med Španci in Slovenci so se vzpostavile takrat. Več kot petdeset starejših študentov pa je tokrat obiskalo Slovensko UTŽO, kjer so se srečali z mentorico Lidijo Bavec in nekaterimi njenimi študenti. V čem je posebnost te najstarejše univerze v Granadi, ustanovljene leta 1995 na Univerzi v Granadi v podporo njenim starejšim diplomantom in diplomantkam, deset let po ustanovitvi Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje? Redno se srečujejo z mladimi, z njimi razpravljajo o tem, kar se dogaja v družbi. Svoja mnenja prispevajo tudi v povezavah z različnimi ustanovami. Tako kot Slovenska univerza se posvečajo raziskovalnemu učenju in se priključujejo raziskavam drugih ustanov, denimo knjižnic. Predsednik te univerze José Rodríguez Sánchez pravi, da so tako postali nepogrešljiva posvetovalna ustanova, ki skupnost bogati in prispeva k odločitvam, pomembnim zanjo. Več: <https://apfa.ugr.es/> (Vir: Lidija Bavec)

UTŽO Ormož se je v osemnajstih letih močno vrasla v lokalno skupnost

Ormož, 20. maj 2026

UTŽO Ormož deluje pri Ljudski univerzi Ormož že osemnajst let. Obiskuje jo nad 100 starejših študentov iz treh občin: Ormož, Središče ob Dravi in Sveti Tomaž. Naklonjenost lokalne skupnosti delovanju UTŽO Ormož je velika. Vse tri občine sofinancirajo njene izobraževalne dejavnosti. Po uvodnih nagovorih Viki Ivanuša, direktorice LU Ormož, ter Mirjam Bevc Peressutti in Alijane Šantej (mreža SUTŽO) so člani študijskih skupin predstavili svoje delo in učenje. Prisluhnilo smo *Digitalnim superjunakom*, *Oldtajmerkam* (nadaljevalni skupini angleščine), *Moškim zadevam* (analiza aktualnih dogajanj na lokalni in širši ravni), skupini za *nemški jezik*. Svoje delo so predstavile še *Ustvarjalke*, članice skupine *Tako kuham jaz* (priprava tradicionalnih lokalnih jedi) in skupina *Topli objemi iz preje*, ki deluje tudi dobrodelno. Ob zaključku dogodka je sledila slovesna podelitev »indeksov«. (Vir: Alijana Šantej)

Tudi letos so v Društvu Dvig Log-Dragomer napisali publikacijo Kolo življenja

Dragomer, 5. junij 2026

Pa ne le to! Imeli so tudi filmsko šolo, družili so se v knjižnici pod krošnjami itd. Če kolo življenja zavrtimo, lahko preberemo pogovore z občani, tistimi, ki jim je več kot 90 let in imajo veliko izkustvenega znanja o življenju, o družbi, o svojem kraju. Nika Gams, predsednica Društva Dvig - UTŽO Log-Dragomer, je v uvodu zapisala, da »z objavljanjem zgodb ohranjamo spomin na čas, ki sega leta nazaj. To niso samo spomini najstarejših prebivalcev, to je zgodovina našega kraja«. Spremno besedo je prispevala dr. Dušana Findeisen, soustanoviteljica Slovenske univerze za tretje življenjsko obdobje, in jo naslovila: »To je učbenik življenja, ki ga je bilo vredno spisati v dobro zdajšnjih in prihodnjih rodov.«

Več: [Pogovori z občani – kolo življenja 2026](#)

Z univerze za tretje življenjsko obdobje Šmarje pri Jelšah sporočajo

Šmarje pri Jelšah

Šmarje pri Jelšah

Vir fotografije: Štajerski val

Sporočajo, da pri njih deluje recitacijski študijski krožek, da člani in članice recitirajo tudi lastne pesmi. Blagi zvoki citer in kitare skupine Zveneče Jelše so obogatili tudi predstavitev pesniške zbirke *Dlani, položene na sonce* avtorice Ide Nova. Dokumentarni film *Jajčno kraljestvo iz Pristave* je posnel mag. Darko Pepevnik, ki je zbral različne materialne zgodovinske vire in opravil veliko intervjujev z ljudmi, ki so poznali tamkajšnjo družino Zupanc. Premoženje si je družina ustvarila z izvozom jajc in puranov v času, ko še ni bilo hladilnikov. Prve intervjuje je Darko Pepevnik opravil, ko je bil še ravnatelj na Osnovni šoli Podčetrtek. Gledališki študijski krožek pa je gledalce razveselil s premiero komedije Anke Novak *Dom na pol poti*. Kdor misli, da je življenje v penziji enostavno, se moti! Zanimivo je bilo tudi pri študijskem krožku Kozmične razsežnosti zvoka in glasbe (mentor Vlado Nunčič), kjer je mentor izdelal lesene piščali, ki so jih nato člani in članice študijskega krožka okrasili. (Vir: Zlatka Janžek)

U3O Fest 2026 ali ko sv. Zofija pokaže svojo moč

Celje, 15. maj 2026

Fest bil je živ. Kje? V Celju

Kljub deževnemu vremenu, ki je letošnji tretji U3O Fest s ploščadi pred Osrednjo knjižnico Celje preselilo v njene notranje prostore, dogodek ni izgubil svoje ustvarjalnosti, živahnosti in doživetja skupnosti. Univerza za 3. življenjsko obdobje Celje, ki deluje pod okriljem Osrednje knjižnice Celje, je tudi letos dokazala, da je tretje življenjsko obdobje čas marsičesa: dejavnosti, povezovanja, učenja in novih prijateljstev, že 32 let. UTŽO Celje ima 830 članov in je tako ena največjih v Sloveniji. V letu 2025/2026 je izvajala 40 izobraževalnih programov v več kot 60 skupinah, pri čemer je sodelovalo 30 mentoric in mentorjev. Poleg rednih izobraževalnih vsebin svojim članom omogoča tudi potopise, predavanja, predstavitve, kulturne dogodke, ekskurzije, zdravstvena izobraževanja, medgeneracijsko sodelovanje in digitalno opismenjevanje. Poseben poudarek namenjajo kakovostnemu, dejavnemu in dostojanstvenemu staranju ter povezovanju starejših v skupnost. Med častne člane in članice so se letos uvrstili Ines Vučković, Sonja Lavrenčič in Slavica Hrastnik. Dogajanje se je začelo s kulturnozgodovinskim pohodom po Celju v okviru programa Spoznavajmo Slovenijo, v spomin na začetnico UTŽO Celje, Boženo Orožen. Pohoda sta se udeležila tudi Samo Seničar, podžupan Mestne občine Celje, in Polonca Bajc Napret, direktorica Osrednje knjižnice Celje. (Vir: Tadej Strnad)

Čas se je vklesal v barve

Idrija, 14.–28. maj 2026

V okviru Tednov evropskih geoparkov se je odvila razstava Čas, vklesan v barve. Sodelovalo je 13 članov študijskega krožka slikanja z U3 Idrija. Mentor Simon Hudolin je ob tem poudaril, da znanje slikarstva omogoča predvsem nadvse individualno izražanje. Na razstavi so teme idrijskega geoparka postale likovne oblike, v katere so članice in člani U3 prelili svoj ustvarjalni duh. Tako so geologija, biologija, arhitektura geoparka postale elementi likovne poezije. (Vir: Anica Makuc, predsednica UTŽO Idrija)

Osnovnošolke so se italijanščine učile skupaj s študentkami U3 Idrija

Idrija, 11. junij 2026

Nagnjeni stolp v Pisi

Vir fotografije: Doodlewash Newsletter

Za srečanje so pod vodstvom mentorice pripravile študijske vsebine in metode: učne igre, recitiranje pesmi ipd. Bilo je prijetno in sproščeno, dekleta pa so rada pokazala, česa so se že naučile. Kot dobre babice pa so starejše študentke poskrbele za dobrote izpod svoje kuhalnice. Učenje je bilo večplastno.

(Vir: Anica Makuc, predsednica UTŽO Idrija)

Jasne misli zgodovinarja Marca Blocha v razmislek zgodovinskim študijskim krožkom

Vir fotografije: Wikipedia

Vse svoje življenje si je zgodovinar Marc Bloch prizadeval povezovati objektivnost znanstvenega raziskovanja in državljansko odgovornost. Rodil se je leta 1886. Zaposlovala so ga vprašanja: Kaj lahko zgodovinar naredi za družbo? V čem je njegova vrednost, pa tudi čemu služi zgodovina? Marc Bloch ni hotel zgolj nizati zgodovinskih dejstev, nasprotno, želel si je z znanjem spreminjati družbo. Postal je *zgodovinar sedanjosti*, četudi je predaval zgodovino srednjega veka. »Treba je

vedeti, katero znanje o preteklosti razloži sedanost«, pravi. Zgodovina namreč ni zaključena naracija, marveč je skupek vprašanj! Zgodovina naj ne bo služabnica oblasti, je poudaril. Kot profesor na Sorboni si je prizadeval, da bi zgodovina postala kreativna veda; veda, ki upošteva najrazličnejše vidike družbe. Tako so ga zanimale tudi druge vede: geografija, psihologija, lingvistika. V času druge svetovne vojne nasprotuje Vichyju. Priključi se odporniškemu gibanju. Nacisti ga postavijo pred zid in tako se konča njegovo patriotsko življenje. Morda tako dobi poslednji odgovor na svoje poslednje vprašanje: »Kaj vojna naredi umu, kako briše spomine in jih preoblikuje?«

Napovedujemo, vabimo

Prisluhnite **radijski oddaji Storž**, v kateri mentorji in sodelavci SUTŽO predstavljajo novo študijsko leto: <https://365.rtvsl.si/podkast/storz/175248485>

Slavnostni dogodek ob 10. obletnici Društva Dvig, UTŽO Log-Dragomer

17. september 2026 ob 17.30 uri, La Palla, Dragomer

Slavnostni dogodek ob 40. obletnici UTŽO Velenje

8. oktober 2026 ob 18. uri, Dom kulture Velenje, Titov trg 4, Velenje

Usposabljanje mentorjev mreže SUTŽO

29. september 2026, Društvo UTŽO Maribor, Prešernova 1, Maribor

Prijave: SUTŽO, e-naslov: dusan.jankovic@sutzo.si

Strokovni posvet članic mreže SUTŽO (na daljavo)

15. oktober 2026

Prijave: SUTŽO, e-naslov: dusan.jankovic@sutzo.si

Širimo obzorja, združujemo ljudi

Slovenska univerza za tretje življenjsko obdobje